

'Welstandscommissie heeft grote waarde'

Guusje Tromp
g.tromp@mediahuis.nl

Heemstede ■ Ondanks de jarenlange discussie over nut en noodzaak van de welstandscommissie, hechten de inwoners van Heemstede grote waarde aan deze commissie en een welstandsbeleid. Dit blijkt uit twee onderzoeken die de gemeente heeft laten uitvoeren.

De discussie over het afschaffen van het welstandsbeleid en, in het bijzonder, over de welstandscommissie kent een lange voorgeschiedenis. Al voor de eerste welstandsnota in 2004 werden regelmatig vragen gesteld over nut en noodzaak van de welstandscommissie, die beoordeelt of het uiterlijk of de plaatsing van een bouwwerk in strijd is met de eisen van welstand. Ook de raad van Heemstede heeft dit afgelopen jaren meerdere keren ter discussie gesteld.

Achterkamertjes

'Een algemeen geluid dat werd gehoord was dat de welstandscommissie bestond uit een club van architecten die meende anderen te moeten dicteren hoe een gebouw of bouwwerk moest worden vormgegeven. Willekeur en achterkamertjespolitiek waren termen die dit gevoel in den lande, maar ook in Heemstede, kracht bijzette', schrijft het college van B en W aan de Heemstedse gemeenteraad.

Om aan dit, al dan niet, terechte gevoel een einde te maken zijn gemeenten sinds 1 januari 2003 verplicht welstandsbeleid vast te stellen en dit vast te leggen in een welstandsnota. Het welstandsbeleid wordt vastgesteld door de raad.

Onderzoeken

In april 2019 heeft de gemeenteraad besloten de wenselijkheid en de vorm van welstandsbeleid voor heel Heemstede te evalueren. Hierbij moesten ook inwoners betrokken worden, zodat duidelijk wordt welke mate van welstand in Heemstede gewenst is.

Onderzoeks- en adviesbureau Enneüs (Groningen) heeft een onderzoek uitgevoerd onder ervaringsdeskundigen zoals architecten, bouwkundig adviesbureaus, aannemers en inwoners die na 2016 een aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben ingediend. En Parantion (Deventer) heeft via het Digipanel 'willekeurige' inwoners van Heemstede bevestigd.

De uitkomst van beide onderzoeken is dat er grote waarde wordt gehecht aan het hebben van welstandsbeleid en een welstandscommissie, laat het Heemstedse college weten. „Op basis van de uitkomsten van beide onderzoeken kunnen we geen andere conclusie trekken dan dat het welstandsbeleid en de welstandscommissie, in wat voor vorm dan ook, behouden dienen te blijven.”

Uit de onderzoeken kwamen ook verbeterpunten aan het licht. Som-

---

Onderzoeken na jarenlange discussie in Heemstede

---

mige criteria uit de welstandsnota kunnen eenvoudiger opgeschreven worden. Ook de door de welstandscommissie uitgebrachte adviezen kunnen helderder, zowel in uitleg als conclusie.

Omgevingswet

Overigens zal de welstandscommissie in haar huidige vorm niet heel lang meer bestaan. Wanneer de Omgevingswet ingevoerd wordt, waarschijnlijk op 1 januari 2022, komt deze te vervallen. Gemeenten zijn dan wel verplicht om een adviescommissie aan te stellen die het college adviseert over Rijksmonumenten en veranderingen in een rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht.

De taken van deze adviescommissie kunnen worden uitgebreid met beoordelen van omgevingsvergunningaanvragen die betrekking hebben op provinciale- en gemeentelijke monumenten. Maar ook dat bouwwerken qua uiterlijk moeten voldoen aan de welstandsnota. Het ligt in de lijn der verwachting dat Heemstede voor deze taakuitbreiding kiest.